

Feldmárová Irena Fiának Bár Micvója

A felvételen Zoli fiam bár micvója látható 1968-ban. Nem tudom, ki készítette a fényképet. Hitoktatásban a gyerekek kéthetente egyszer Dunaszerdahelyen részesültek. Itt volt rá lehetőség. Egy bácsi tanította őket. Zoli tud imádkozni, a betűket ismeri, de ez minden. Komoly oktatásban nem részesült, ezért mielőtt bár micvája lett, Pestre ment tanulni. Előzőleg elmentünk Pestre megérdeklődni, hogy ki tudná előkészíteni a gyereket a bár micvóra. Itt, [Duna]Szerdahelyen nem volt, aki elfogadta volna. Amíg tanult, addig Zoli Pesten lakott Weisz bácsiéknál. Zoli bár micvója nagyszabású volt. Budapesten tartottuk meg. A zsinagógában Jákob néven szólították a Tórához. A[z anyai] dédapját hívták [Haár] Jákobnak. Otthon, Dunaszerdahelyen szerveztünk egy kis ünnepséget, ahová a legközelebbi rokonok voltak hivatalosak: Jenő sógorom és családjá meg a

Jóska bátyám a feleségével és gyermekeivel együtt. Zolikának a bár micvá alkalmából egy aranyláncot ajándékoztunk. ?H? betű lógott rajta, megvan még most is. Katinak nem volt bát micvája. Zoli Kölnben él. Amikor végzett Pozsonyban a villamosmérnöki karon, az egyik ismerőse lett az igazgató a dunaszerdahelyi lengyárban. Maga mellé vette Zolit. A fiam először Pozsonyban dolgozott, onnan hívta el ez az ismerőse. Akkor már udvarolt a szomszéd leánykának, de mi nem is tudtunk róla. Nem sokkal később Zolit Németországba küldték gépekért, mivel ő tudott németül. Kiment, átvette a gépeket. A gépek megjöttek, de Zoli nem. Nem jött vissza, mert a leány kiment utána. A lány foglalkozása gyógytornász, a kórházban dolgozott. Jugoszláviába mentek a kórháztól nyaralni. Megismerkedett ott egy német házaspárral, azok kivitték őt Németországba. Odament utána Zoli. Egy menekülttáborba mentek, ahol főleg lengyelek éltek. Akkortájt nagyon sok lengyel ment ki Németországba. Kaptak ott lakást, így már munkát is kereshettek. A Zoli felesége gyorsan elhelyezkedett a helyi kórházban. Gyógytornászként jól érvényesült. A fiamnak azonban különbségi vizsgákat kellett tennie. Barátokra is lassan szert tett, orvosokra, mérnökökre. A Bayern cégnél helyezkedett el munkavezetői beosztásban. Nem tudom, hány ember dolgozott a keze alatt. Nagyon jó fizetése volt. Áskálódni kezdtek ellene, hogy miért pont egy bevándorló van vezetői poszton. Amikor elbocsátásokra került sor, akkor mondta neki a főnök, hogy kikezdték téged, nem tehetek semmit. Azt ajánlotta neki, hogy próbáljon szabadlábban [önállóan] dolgozni. A fiam és a barátja új céget alapított. Egy évig nem mentek jól a dolgok. Csak aztán kezdtek keresni, lassan befutottak. Egy fiuk, Kay született. A felesége, Zita Baranyaiová keresztény volt, nem konvertált. Hollandiában esküdtek meg, mert Németországban nem lehetett, ugyanis nem voltak egy valláson. Kiutaztak Hollandiába, ott megesküdték. Behívta őket egy fiatalember, aláírták a papírt és mehetek. A fiukat, Kayt zsidónak nevelték. Úgy egyeztek meg, hogyha kislányuk lesz, akkor katolikusnak nevelik, ha pedig fiú születik, akkor zsidó vallású lesz. Kay a kölni hitközséghez tartozik. Mint gimnazista a bejt ha-midrásban [lásd: bét midrás] szombatonként a gyerekeket tanítja. Több ízben is járt Pesten és Szarvason [zsidó ifjúsági tábor -- a szerk.]. A Schweitzer főrabbi tanította őt. Hozzá járt, ott van ez az új iskola, a zsidó főiskola [az Országos Rabbiképző és Zsidó Egyetem - A szerk.]. Nagyon sokszor volt ott vizsgázni. A kölni rabbi kivitte őt Izraelbe, és ott is le kellett neki vizsgázni. Meg is van malenolva [lásd: körülmetélés]. Még gimnáziumba jár, jövőre fog érettségizni, a gimnázium mellett tanítja a gyerekeket. Minden szombaton ott van. Amikor kicsi volt, meg lett malenolva, de a pesti rabbi nem ismerte el, hogy ott még valamit javítani kell rajta. Hát ott mit lehet még javítani?! Nem tudom, mi nem tetszett neki. A Kay úgy határozott, hogy akármit csinálnak, ő akkor is hagyja. Zsidó óvodába és zsidó iskolába járt. Csupa zsidó barátai vannak. Udvarol egy leánykának, a lány is oda jár hozzájuk, mert ők Köln mellett laknak, és azzal barátkozik. Kétszer, háromszor egy évben látom Kayt. Magyarul beszél velem, de tud németül és angolul is. Az iskolában latinul és héberül is tanulnak. A barátai is járnak Izraelbe, Kay szintén volt már Izraelben többször is.